

Bilag 2.

Socialministeriets statsvidenskabelige konsulent

Den 4. november 1953.

Statistisk departements beregninger vedrørende prisforholdene i forskellige kommunegrupper.

Efter at folkeforsikringskommissionen havde fremsat ønske om, at der gennemføres en undersøgelse af prisniveauets højde i de tre kommunegrupper, specielt med henblik på at konstatere, om den i øjeblikket gældende aftrapning af alders- og invaliderentens størrelse er i overensstemmelse med prisforskellene, har finansministeriet — foranlediget ved en henvendelse fra socialministeriet — anmodet statistisk departement om at iværksætte den omhandlede undersøgelse.

Statistisk departement har herefter ved skrivelse af 21. oktober 1953 fremsendt et foreløbigt svar på denne henvendelse.

Ved den foretagne beregning har departementet benyttet de prisoplysninger, som er indberettet af kommunalbestyrelser og forretningsdrivende til brug ved detailpristalsberegningen for juli 1953. Disse prisoplysninger er anvendt på et budget, der er sammensat under hensyn til den forbrugs-sammensætning, som blev konstateret ved en i 1940 foretaget forbrugsundersøgelse for alders- og invaliderentemodtagere.

Når prisniveauet i hovedstaden sættes til 100, giver undersøgelsen herefter til resultat, at udgifterne i provinsbyerne bliver 92 og i landkommuner med større bymæssige bebyggelser 90.

Ved en vurdering af de konsekvenser, som resultaterne af denne og eventuelle senere undersøgelser måtte få for alders- og invaliderentudgifterne, er det af interesse indledningsvis at påpege, at samtlige rentemodtagere efter de nyeste opgørelser for-

delers sig med 26 pct. i hovedstaden (kommunegruppe I), 35 pct. i provinsbyer m. v. (kommunegruppe II) og 39 pct. i det øvrige land (kommunegruppe III). Endvidere, at udgifterne ved en total udligning af satsene (forhøjelse for gruppe II og IIIs vedkommende til gruppe I-satsen) vil beløbe sig til godt 100 mill. kr. årlig, hvoraf ca. 30 mill. kr. falder på forhøjelsen på kommunegruppe II og godt 70 mill. kr. på kommunegruppe III.

Disse oplysninger illustrerer først og fremmest den afgørende betydning for „aftrapningsproblemet“, som må tillægges de egentlige landkommuners forhold.

Det af statistisk departement anvendte materiale omfatter oplysninger fra hovedstaden, samtlige købstæder og et antal landkommuner med større bymæssige bebyggelser. Derimod indeholder det ingen oplysninger vedrørende de rene landkommuner (kommunegruppe III).

Ser man nærmere på de i materialet indeholdte 94 landkommuner med større bymæssige bebyggelser (disse indgår iøvrigt med lige stor vægt i beregningen af forholdstallene), viser det sig, at 4 af disse er optaget i kommunegruppe I, de 17 helt i kommunegruppe II og de 30 delvis i kommunegruppe II. Forsåvidt angår den samlede befolkning i disse kommuner, viser det sig, at 7 pct. henhører under gruppe I, 23 pct. helt under gruppe II og 34 pct. delvis under gruppe II, medens kun 36 pct. helt henhører under gruppe III.

Beregningen angives at tage sigte på „for-